

ROALTER GELD DAT TELT!

Resultaten Verkenningssessies

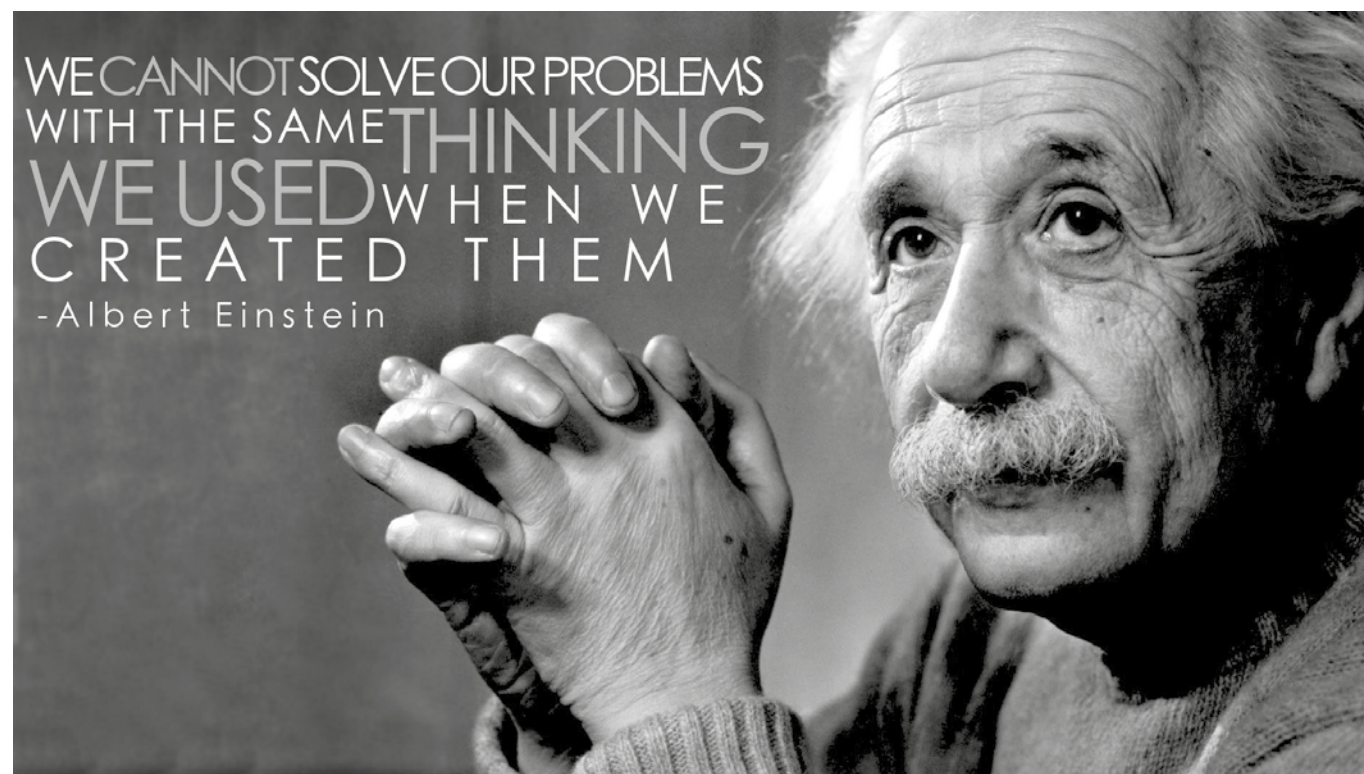

HIER WORDT AAN GEWERKT!

Over de Verkenning

Zes Verkenningssessies, 102 deelnemers, meer dan 800 inzichten, 22 uitgewerkte kansen en knelpunten en een top 6 die verder is uitgewerkt; dát is het resultaat van deze Verkenning. We voerden met subsidiepartners, vrijwilligers, geïnteresseerden, raadsleden, wethouders en ambtenaren het gesprek om te bekijken wat er beter kan in onze subsidie-aanpak. We prikkelden de deelnemers om uit hun vaste denkpatronen te komen. Wat zou bol.com ons adviseren om te doen, of Tesla? Hoe kunnen we maatschappelijke trends zoals vergrijzing, of het altijd 'druk, druk, druk' zijn gebruiken? En welk advies zou een hoogleraar, of een groep kinderen geven als ze naar onze subsidie-aanpak kijken? De inzichten werden verzameld, geclusterd, er werd gekozen, uitgewerkt en geprioriteerd. Het resultaat hiervan is te lezen in dit magazine.

Roalter geld, dat telt

Met ruim honderd mensen gingen we in oktober in gesprek, om te verkennen welke kansen en mogelijkheden jullie zien voor subsidies in de toekomst. De maatschappij verandert snel en het is belangrijk dat we mee veranderen. Als wethouder vind ik het fantastisch dat zoveel organisaties en vrijwilligers met ons willen meedenken over wat er in de gemeente Raalte beter kan.

Tijdens zes Verkenningssessies voerden we de gesprekken. Over hoe het beter kan in de subsidie-aanpak. Wat kunnen we doen om het proces te vereenvoudigen? Hoe maken we onze regels flexibeler? En welke out-of-the-box kansen zien we nog meer? Dat leidde tot 22 uitgewerkte punten, met verbeteringen en ideeën voor de subsidie-aanpak binnen Raalte. Op 4 november vroegen we deelnemers welke van deze 22 punten zij het meest belangrijk vonden. Dit leidde tot zes punten; daar moet de gemeente Raalte als het aan de samenleving ligt in ieder geval mee aan de slag.

Deze input aan de gemeenteraad, bespreken we met hen begin 2020. Daarna werken we dit verder uit in concrete voorstellen en uitwerkingen. Niet voor niets staat er op de voorkant in grote letters 'hier wordt aan gewerkt', want we zijn nog lang niet klaar. We zullen in dit vervolg dan ook graag weer beroep doen op jullie denkkraft.

Gerria Toeter
Wethouder Gemeente Raalte

HIER WORDT AAN GEWERKT!

Even een disclaimer vooraf.

Want ook al ziet dit document er mooi uit; het is nog lang niet klaar! In dit document vind je de uitwerkingen van de verkenning terug. Er is (nog) geen verder onderzoek of analyse gedaan door de gemeente Raalte op de verschillende punten. Wel hebben we de resultaten gegroepeerd en de dubbelingen eruit gehaald. Ook hebben we gecheckt of er punten zijn die wél veel werden genoemd, maar niet zijn uitgewerkt door één van de groepen. Deze zijn door ons toegevoegd. Ook hebben we – puur voor het leesgemak – de resultaten geclusterd in zes thema's die je in dit document terugvindt. Deze indeling is niet in beton gegoten, want soms past een punt heel goed in meerdere thema's. Mis je iets, of hebben we zaken niet juist verwoord? Laat het ons dan weten via gelddattelt@raalte.nl of neem contact op met Esther van der Storm via 06-48566952.

Leeswijzer

Benieuwd naar de top thema's die uit de verkenning kwamen? Deze vind je aan het begin van het magazine, waar we de top 6 kort bespreken. Behoeftte aan meer verdieping en een compleet overzicht? Dan nodigen we je uit om alle uitwerkingen door te lezen.

HIER ZETTEN WE ONS GELD OP IN

22 punten kwamen er uit de Verkenningssessies. Dat zijn er een hele hoop. Dan is het fijn om een beter beeld te krijgen van welke punten mensen nu het meest belangrijk vinden. Tijdens de grote oploop op 4 november 2019 lieten we deelnemers met speciaal Roalter geld dan ook kiezen met welke thema's we wat hen betreft aan de slag moeten gaan.

Het resultaat zijn 3 'korte termijn' punten en 3 'lange termijn' punten, waar letterlijk het meeste geld op werd ingezet. Dit vormt een startadvies richting de gemeenteraad. Als het aan de subsidie-partners en inwoners ligt, wordt hier in de toekomst in ieder geval aan gewerkt!

KORT, OF LANG?

Tijdens de Verkenning hebben we bewust een onderscheid gemaakt tussen verbeterpunten op de korte termijn en op de lange termijn. De ervaring leert dat er snel gefocust wordt op verbeteringen op de korte termijn (binnen 2 jaar), terwijl we juist óók die blik wilden op verbeteringen voor de lange termijn.

We wilden deelnemers verder laten kijken dan alleen de nabije toekomst (langer dan 2 jaar). We werkten in het proces daarom met twee kleuren: blauw voor de korte termijn, rood voor de lange termijn. Deelnemers zelf maakten een inschatting in welke categorie een punt het beste paste. Als hierover een verschil van inzicht was voerden we hierover het gesprek.

KORTE TERMIJN

Subsidies, wat is er allemaal?

Een overzicht van de subsidiemogelijkheden ontbreekt. Veel organisaties weten niet welke subsidies er zijn en hoe ze subsidie moeten aanvragen. De vele benamingen, formulieren en regels op de website helpen daar niet bij. Gevolg is dat er sprake is van oneerlijke verdeling van subsidiegelden; als je weet wat je kunt krijgen (en hoe), dan heb je daar profijt van.

Digitaal aanvragen van subsidies

Subsidies digitaal aanvragen vereenvoudigt het leven van een subsidiepartner aanzienlijk! Zorg voor een eenvoudig digitaal formulier, een overzicht van 'waar je zit' in het proces. Maak het vooral gebruiksvriendelijk en makkelijk, zodat het voor aanvragers ook een stukje leuker wordt om subsidie aan te vragen.

Gemeente als proactieve subsidie-expert

De gemeente die pro-actief organisaties informeert over de subsidies waarvoor een organisatie in aanmerking komt, het is een veelgehoorde wens. Er wordt al veel meegedacht, maar het is de wens dat we dit binnen de gemeente Raalte doen voor alle verenigingen. Zo wordt ervoor gezorgd dat voor alle organisaties gelijke kansen zijn bij het aanvragen van subsidies.

- Subsidies, wat is er allemaal?
- Digitaal aanvragen van subsidies
- Gemeente als pro-actieve subsidie-expert
- Een vast aanspreekpunt
- Website verbeteren
- Subsidie in de vorm van diensten
- Hoe werkt het aanvraagproces
- Makkelijke taal
- Leuker maken moet

LANGE TERMIJN

Vaste activiteit? Dan krijg je een meerjarensubsidie! Voor vaste activiteiten is het mogelijk om voor meerdere jaren subsidie aan te vragen. Dat levert tijdswinst op, door eenmaal je basisgegevens aan te leveren en enkel eventuele wijzigingen te verstrekken. Voor veel kleine subsidies betekent dit zowel voor de aanvrager, als voor de gemeente, een beperking van de administratie.

Minder subsidiepotjes

Meer dan twintig verschillende aanvraagformulieren zijn er voor subsidies. Organisaties zien soms door de bomen het bos niet meer. Er is behoefte aan minder aanvraagvormen en minder kaders, zodat er meer flexibiliteit ontstaat. Er moet ruimte zijn om ideeën die passen binnen de doelstellingen van de gemeente te subsidiëren, zonder afhankelijk te zijn van een 'potje'. Wel moeten we goed kijken naar welke kaders wél nodig zijn, want de ervaring leert dat subsidies verstrekken zonder heldere toetsingscriteria in de praktijk ook niet werkt.

Betere samenwerking tussen organisaties

Er vinden binnen Raalte enorm veel mooie initiatieven plaats, die ondersteund worden door subsidies. Om te voorkomen dat er op meerdere plekken 'hetzelfde' gebeurt, is er behoefte aan betere samenhang. Er liggen kansen op het uitwisselen van (goede) ervaringen, maar ook om met meerdere organisaties samen subsidies aan te vragen. Het is goed om het aan te laten sluiten bij bestaande initiatieven, zoals de Kr8 van Raalte en Raalter Uitdaging.

- Samen subsidie aanvragen
- Black box: welk doel en effect hebben subsidies
- Ontschotting van subsidies
- Subsidie-experts voor organisaties
- Maatschappelijke trends centraal
- Sturen op opbrengsten en rendement
- Leer van LEADER
- Verantwoording door een toets bij gebruikers
- Subsidie naar de wijk
- Subsidie als strippenkaart

TOEGANKELIJKHEID SUBSIDIES

Welke subsidies zijn er allemaal? Waar kun je aanspraak op maken? Hoe doe je dat? Het wegwijs worden in de 'wirwar' van subsidies, dat is nog best een uitdaging. Aan elke gesprekstafel kwam dit punt terug. Met daarbij ook vaak de wens om een centraal aanspreekpunt in de gemeente te realiseren, waar organisaties en verenigingen terecht kunnen met al hun vragen rondom subsidies. Goede toegankelijkheid betekent ook dat de informatie in begrijpelijke taal wordt aangeboden. En laten we het vooral ook leuker maken, zodat het aanvragen van subsidie geen 'pfoe, we moeten weer', maar een 'he, daar heb ik zin in' klus wordt!

OVERZICHT VAN SUBSIDIEMOGELIJK- HEDEN ; WAT IS ER ALLEMAAL?

Een overzicht van welke subsidiemogelijkheden er zijn voor organisaties ontbreekt. Wat is er nu eigenlijk allemaal mogelijk? Wat zijn de verschillen tussen de verschillende vormen? En hoe moeten we subsidie aanvragen? Die vragen leven bij veel (vrijwilligers) organisaties. De vele benamingen, formulieren en regels over subsidies op de website dragen daar niet aan bij. Die onduidelijkheid leidt tot drempelvrees bij het aanvragen, plus dat het veel werk oplevert. Met als gevolg dat er sprake is van oneerlijke verdeling van subsidiegelden. Als je weet wat je kunt krijgen, dan heb je daar profijt van. Ook kan onduidelijkheid ervoor zorgen dat er verkeerde aanvragen worden ingediend, wat weer veel tijd kost en tot frustratie leidt. Zonde!

Eerste ideeën over hoe we een beter overzicht kunnen creëren zijn ook genoemd. Maak bijvoorbeeld een aparte website voor Roalter geld, dat telt, waar alle informatie over subsidies te vinden is. Een goede zoekmachine op de website, een beslisboom met heldere info over de stappen in een subsidieaanvraag, de mogelijkheid om te kunnen chatten met een medewerker van de gemeente, of het aanstellen van een vast aanspreekpunt (zie ook verderop) werden ook genoemd. Maak makkelijke instructiefilmpjes over hoe je subsidie kunt aanvragen, of organiseer netwerkbijeenkomsten om informatie te verstrekken.

Een overzicht van hoeveel subsidie er nog beschikbaar is voor het lopende jaar is ook erg gewenst. En zorg ervoor dat de informatie regelmatig wordt geactualiseerd!

HOE WERKT HET AANVRAAGPROCES?

Veel onduidelijkheid is er ook over het aanvraagproces voor een subsidie. Waar kun je terecht? Hoe dien je een aanvraag in? Wat zijn de criteria waarop wordt bepaald of je wel of geen subsidie ontvangt? Hoe moet de verantwoording plaatsvinden? En als je als organisatie een nee krijgt op je verzoek, dan is een betere beargumentering van de afwijzing én meedenken over alternatieven zeer gewenst.

ÉÉN VAST AANSPREEKPUNT

Het punt wat misschien wel het vaakst werd genoemd: de wens voor een centraal aanspreekpunt binnen de gemeente over subsidies. Als leek is het soms een hele zoektocht om je weg in subsidieland te vinden. Dat zorgt voor frustratie bij aanvragers, en het zorgt ervoor dat mooie initiatieven niet van de grond komen, omdat ze de subsidiemogelijkheden van de gemeente niet (voldoende) weten te vinden. De contactambtenaren weten al veel, maar er zijn partijen die deze personen niet kennen. Daarom is de

wens voor één subsidieloket, waar organisaties met al hun subsidievragen terecht kunnen. Deze persoon, of een team, moet goed op de hoogte zijn van de mogelijkheden en kunnen meedenken, ook wanneer een subsidie vanuit de gemeente niet mogelijk blijkt. Hierdoor verlagen we de drempel om subsidies aan te vragen en hoeven nieuwe vrijwilligers niet opnieuw het wiel uit te vinden. Belangrijk is om als gemeente actief de boer op te gaan; door te promoten dat er een aanspreekpunt is, het organiseren van bijeenkomsten en aanwezig te zijn bij bijeenkomsten. Door enkelen werd geopperd dat als die deskundigheid ten laste gaat van de totale subsidiepot, dit een goede investering is.

MAKKELIJKE TAAL

Echt makkelijk is die subsidietaal niet, en dat komt de toegankelijkheid niet ten goede. Er is behoefte aan makkelijke informatie, in Jip-en-Janneke taal. Belangrijk is om samen met de verenigingen en organisaties te toetsen of informatie helder en toegankelijk is. Daarom vinden we het belangrijk dat er tekstschrijvers worden ingezet die subsidies in begrijpelijke taal omschrijven. Niet vanuit de regelingen en gemeentelijke systemen bedacht, maar vanuit de gebruiker. Ook vinden we het belangrijk dat er een testpanel wordt gevormd van gebruikers, die toetst of deze omschrijvingen helder zijn. Ieder jaar

vindt een nieuwe toets plaats voor informatie die is aangepast. Zo maken we informatie en beschrijvingen toegankelijk voor iedereen.

LEUKER MAKEN MOET!

Service in het subsidieproces, dat is de kern van dit thema. Het hele proces van aanvraag tot verantwoording is op dit moment omslachtig. Dat zorgt voor tijdverspilling, ontevredenheid en een 'oh-we-moeten-weer-subsidie-aanvragen' gevoel als de deadline voor de aanvraag nadert. Door meer persoonlijk contact tussen de gemeente en organisaties, een makkelijker proces én een duidelijk tijdsplan (dat bijvoorbeeld inzichtelijk wordt gemaakt met een voortgangsbalk, zodat je als gebruiker precies weet wat je kunt verwachten en in welk deel van het proces je zit) maken we het hele subsidieproces een stuk leuker. Ook in de verantwoording is een stuk te winnen – kan dit bijvoorbeeld niet in de vorm van een filmpje of infographic, in plaats van een 'saaie' rapportage die uiteindelijk toch in de la verdwijnt? En die deadlines om subsidie aan te vragen, zijn die eigenlijk wel nodig?

DIGITALISERING

Een heldere website en digitaal subsidies kunnen aanvragen; ook dit punt kwam bij iedere Verkenningssessie weer naar boven. De website moet toegankelijker én een simpeler digitaal aanvraagproces (met bijvoorbeeld een beslisboom) zou het leven van de subsidie-aanvrager een stuk makkelijker maken!

DIE WEBSITE, DAT MOET BETER EN GEBRUIKSVRIENDELIJKE!

Op de website www.raalte.nl moet de informatie over subsidies beter. Informatie is nu lastig vindbaar, versnipperd en niet altijd even toegankelijk. Terwijl juist die toegankelijkheid ervoor zorgt dat organisaties niet buiten de boot vallen, omdat ze door de bomen het bos niet meer zien. Bij het verbeteren van de website blijft het belangrijk om burgers en aanvragers de nieuwe website te laten toetsen. Toetsen bij gebruikersgroepen – zoals laaggeletterde taalambassadeurs en mensen van alle leeftijden – of de website toegankelijk is zorgt ervoor dat er betere informatie kan worden ontwikkeld.

DIGITAAL AANVRAGEN VAN SUBSIDIES

Maak het makkelijker! Een eenvoudiger digitaal formulier, met een keuzestroom waardoor je als aanvrager als het ware 'door de aanvraag heen wordt geleid', is een veelgehoorde wens. Sneller aanvragen – en het liefste ook zo snel mogelijk weten of je wel of geen aanspraak kunt maken op een subsidie, dat levert tijds winst op. En zorg ervoor dat je als organisatie weet welke stappen er zijn en 'waar je zit' in het proces. Kijken en leren van andere gebruiksvriendelijke sites, zoals bol.com of Coolblue, is een tip. Test het proces bij gebruikers, ook bij de minder digitaal vaardigen, om te checken of de gebruiksvriendelijkheid ook goed is. Zo zorgen we voor minder administratieve belasting bij subsidie-aanvragers en maken we het aanvragen van subsidies ook een stukje leuker.

PROACTIEF SUBSIDIE-ADVIES

De gemeente komt naar je toe! Door organisaties proactief te helpen, ze te adviseren bij het aanvragen van subsidies of ze op een andere manier te ondersteunen. Want wellicht zijn er wel andere manieren om het doel te bereiken, waarvoor subsidie helemaal niet de beste route is?

GEMEENTE ALS PROACTIEVE SUBSIDIE-EXPERT

'Dag organisatie! Wij zijn de gemeente Raalte, en we horen dat je met dit project aan de slag gaat. We denken dat je daarvoor in aanmerking komt voor subsidie en wij kunnen je helpen met het aanvragen ervan.' De gemeente in een faciliterende rol voor het aanvragen van subsidies, dát is de kern van dit thema. Alhoewel er al mee wordt gedacht door de gemeente bij grotere verenigingen, organisaties en projecten over subsidies, is de wens dat we dit binnen de gemeente Raalte doen voor alle organisaties die behoefte hebben aan ondersteuning. Zo wordt ervoor gezorgd dat voor alle organisaties gelijke kansen zijn bij het aanvragen van subsidies. Als laatste is nog meegegeven dat het belangrijk is ervoor te waken dat de gemeente niet het initiatief gaat overnemen, of gaat betuttelen.

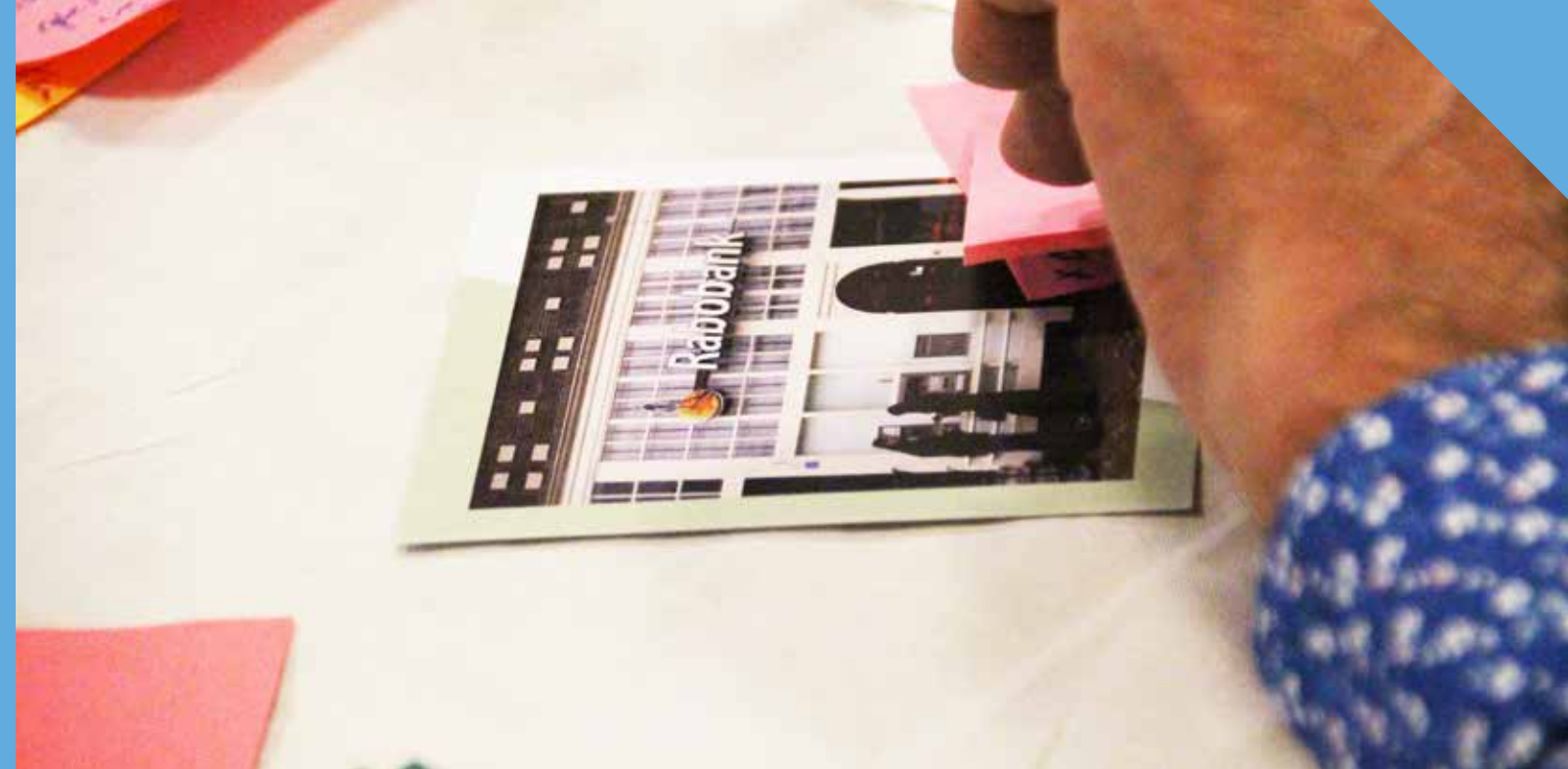
SUBSIDIE IN DE VORM VAN DIENSTEN

Subsidie kan ondersteuning in de vorm van geld zijn, maar subsidie kan ook op andere manieren. Denk aan advies, of het faciliteren van verbindingen tussen organisaties zodat zij elkaar kunnen helpen. Daarvoor is een team van 'verbinders' nodig, die een loketfunctie vervullen bij de gemeente en verder kijken dan subsidie enkel in de vorm van geld.

SAMENWERKING

Beter samenwerken tussen organisaties, van elkaars kennis en kunde gebruik maken en samenwerken bij het aanvragen van subsidies. In de onderlinge samenwerking tussen partijen binnen Raalte is ook nog winst te behalen.

BETERE SAMENWERKING TUSSEN ORGANISATIES

Er vinden binnen Raalte enorm veel mooie initiatieven plaats, die ondersteund worden door subsidies. We willen zorgen voor een betere samenhang, zodat we voorkomen dat op meerdere plekken dezelfde activiteiten worden georganiseerd. Het ene doel krijgt misschien te weinig aandacht, terwijl een ander doel juist weer meer dan nodig doet. Daardoor worden dingen dubbel, of helemaal niet gedaan. Goed is het om aan te sluiten bij bestaande initiatieven, zoals de Kr8 van Raalte en Raalter Uitdaging.

Het is belangrijk goede ervaringen met elkaar te delen: wat is er met de subsidie gedaan, wat heeft het opgeleverd en wat kunnen we daarvan leren? Ook ervaringen delen over hoe je als organisatie dingen op een andere manier kunt regelen – zonder gebruik te maken van subsidie – is interessant. Maar er liggen ook kansen in bijvoorbeeld het aanvragen van subsidies, door als besturen gezamenlijk op te trekken in het administratieve proces. Nodig hierbij zijn bereidheid om over de eigen grenzen en het eigenbelang heen te stappen, maar ook een faciliterende partner – bijvoorbeeld de gemeente – die partijen bij elkaar kan brengen. Ook is het goed om te bekijken of en zo ja welke (financiële) prikkel er nodig is om partijen samen te laten werken. Want als we niet samenwerken, dan missen we een kwaliteitsslag,

doen we dingen dubbel en is het risico dat initiatieven een langzame dood sterven.

SUBSIDIE-EXPERTS VOOR ORGANISATIES

‘Samen weet je meer dan alleen’, niet voor niets een cliché. Laten we die krachten binnen Raalte dan ook bundelen, door subsidie-experts op te leiden/ te verenigen die organisaties en verenigingen helpen bij het aanvragen van subsidies en fondsen. Zo zorgen we voor een goede kwaliteit van subsidieaanvragen en maken we gebruik van al aanwezige expertise. Het delen van succesverhalen en ervaringen is daarbij belangrijk. Dat kan bijvoorbeeld op kennisavonden, maar ook op andere manieren kan kennisdeling tussen organisaties binnen Raalte verder worden verbeterd. Verkend zal moeten worden of organisaties dit onderling organiseren, of dat de gemeente daar een faciliterende rol in moet/ kan hebben.

SAMEN SUBSIDIES AANVRAGEN OM DOELEN TE BEHALEN

Van ‘losse’ subsidies, naar subsidies die gezamenlijk door meerdere organisaties worden aangevraagd. Nu gebeuren er dingen dubbel, komen sommige doelgroepen niet aan bod, worden kansen niet benut en krijgt degene die het hardst roept het

eerst subsidie. Als we stimuleren dat organisaties gezamenlijk subsidies aanvragen, versterken partijen elkaar en worden ze aan elkaar verbonden. Daarmee krijgen maatschappelijke organisaties een duidelijke plek in de gemeenschap. De gemeente is daarbij de verbinder en zorgt voor een netwerk en voor overzicht van verleende subsidies. En niet onbelangrijk; er moeten heldere doelen worden gesteld (door de gemeente/ raad) als basis voor die subsidies.

VERSIMPELEN REGELS EN PROCES

Het versimpelen van regels, minder potjes, meer gemak... ook deze punten kwamen veel voorbij tijdens de Verkenningssessies. In dit thema bespreken we verschillende inzichten en ideeën. Denk aan het toetsen bij gebruikers of de subsidiegelden goed besteed zijn, het overhevelen van een deel van de subsidiegelden naar de gebruikers, of het toetsen op basis van de zeven criteria die al gebruikt worden in de LEADER-aanpak. In dit thema de eerste ideeën over hoe de regels en het proces simpeler en makkelijker kunnen!

MINDER SUBSIDIEPOTJES

Met meer dan 20 verschillende aanvraagformulieren voor subsidies binnen de gemeente Raalte zien organisaties soms door de bomen het bos niet meer. De wens is om minder aanvraagvormen en minder kaders te hebben, zodat er meer flexibiliteit ontstaat. Lokale initiatieven bloeden soms dood, omdat het huidige systeem te ingewikkeld is. Dat schrikt vrijwilligers af, terwijl het behoud van onze vrijwilligers juist zo belangrijk is. Ruimte om ideeën die passen binnen de doelstellingen van de gemeente te subsidiëren, op welke manier dan ook en niet afhankelijk van een 'potje', dát is belangrijk.

De verdeling van de leefbaarheidssubsidies binnen de kernen door de Plaatselijk Belangen (waarbij veel samenwerking is tussen de verenigingen) en de subsidie sportstimulering worden genoemd als voorbeelden om verder op door te gaan. Maatwerk moet mogelijk worden, waardoor bijvoorbeeld per dorpskern de aanpak van subsidies kan verschillen. Maar ook moeten we goed kijken naar welke kaders wél nodig zijn, want de ervaring leert dat subsidies verstrekken zonder heldere toetsingscriteria in de praktijk ook niet werkt. En hoe zorgen we ervoor dat er geen 'wie het eerst komt, wie het eerst maalt' principe ontstaat?

SUBSIDIE NAAR DE WIJK, VOOR VERBINDING ONDERLING

Subsidie die verdeeld wordt door de wijken zelf, ook dat is een idee. Wijken en dorpen in de gemeente Raalte krijgen een budget, dat onderling kan worden verdeeld. Hierdoor zorgen we voor meer verbinding tussen organisaties binnen de wijken en meer draagvlak voor verstrekte subsidies. Hiervoor hebben we een team van actieve bewoners uit de wijk/ dorp nodig die de subsidie beheren, en een aanpak (die eerst wordt getest) voor hoe dit in de praktijk kan werken.

VASTE ACTIVITEIT? DAN KRIJG JE EEN MEERJARENSUBSIDIE!

Waarom ieder jaar opnieuw een subsidie aanvragen, als die aanvraag ieder jaar min of meer op hetzelfde neerkomt? Voor vaste activiteiten is het mogelijk om voor meerdere jaren subsidie aan te vragen. Hierdoor beperken we de bureaucratie en dit levert tijd op voor zowel de vrijwilliger/ organisatie, als voor de gemeente. Alleen nog maar een formulier inleveren bij een afwijking of eenmaal je basisgegevens moeten aanleveren (en de daaropvolgende jaren niet meer), levert al veel tijdswinst op. Wel moet worden nagedacht over evaluatiemomenten, en hoe zorg je wel voor flexibiliteit? Een geopperd idee is om het proces uit te besteden aan het Plaatselijk Belang, bijvoorbeeld door meer gebiedsgerichte subsidies te verstrekken.

VERANTWOORDING DOOR EEN TOETS BIJ GEBRUIKERS

Als je wilt weten of subsidiegeld goed wordt ingezet, waarom check je dat niet direct bij de gebruikers? Dat is het centrale punt van dit thema: niet (alleen) bij de organisatie toetsen of het geld goed is besteed, maar (ook) bij de eindgebruiker om wie het uiteindelijk allemaal draait. Belangrijk is dat organisaties daarvoor open staan en willen leren van deze feedback, waarbij ze ook hun eigen (toets)standaard willen loslaten. Om te bepalen wat een goede manier is om die toetsing te doen is verder vervolgonderzoek écht nodig. De gebruikers letterlijk aan tafel zetten is misschien al een eerste mooie stap. Een andere optie is om als gemeente langs te gaan bij organisaties en initiatieven, om zo directer te ervaren wat de opbrengsten zijn van subsidies (die ook niet altijd in kwantitatieve gegevens zijn uit te drukken). altijd in kwantitatieve gegevens zijn uit te drukken).

LEER VAN LEADER

Openheid, breed draagvlak, samenwerking tussen overheid en inwoners, en transparantie. Dat zijn de uitgangspunten van de LEADER aanpak; een manier van subsidieverstrekking die wordt gebruikt binnen de overheid. Goed is het om te kijken naar welke elementen uit deze aanpak goed werken. Wat kunnen we ervan leren en toepassen in de subsidieaanpak

binnen Raalte? De LEADER aanpak is een manier van subsidieverstrekking die uitgaat van zeven principes, waarop aanvragen worden getoetst:

- 1) het initiatief komt van onderaf, uit de samenleving
- 2) er is sprake van vernieuwing/ innovatie
- 3) het levert meerwaarde op voor mensen uit de gemeente
- 4) samenwerking met meerdere partijen is een plus
- 5) delen van kennis en ervaring
- 6) haalbaarheid wordt gecheckt
- 7) value for money – is dit de bijdrage waard

Door te toetsen op deze principes is het mogelijk om sneller subsidies te verstrekken en niet langer heel veel kleine losse potjes te hanteren, maar dit samen te voegen. Een besliscommissie besluit of een subsidie wel of niet wordt toegekend. Deze bestaat uit 50% gemeente en 50% inwoners. Bekeken moet worden of zo'n commissie in sommige gevallen niet te zwaar is en het proces vertraagd.

Daarnaast is het belangrijk om te kijken hoe je ervoor zorgt dat de 'subsidiepot' niet op een gegeven moment 'op' is en er een 'wie het eerst komt wie het eerst maalt' principe ontstaat. Kortom; een analyse op welke elementen uit LEADER nuttig zijn, is een logische vervolgstap.

DOELEN VAN SUBSIDIE

Welke doelen hebben we met subsidies? En als er subsidie is verstrekt, is daarmee dan ook een bijdrage geleverd aan dat doel? In dit laatste thema staan uitwerkingen die hierop betrekking hebben. Van het zorgen voor een heldere visie, tot een andere manier om doelen te bepalen door de subsidieverstreking bij inwoners zélf neer te leggen – het komt hier voorbij!

DE BLACK BOX: WELK DOEL EN EFFECT HEEFT SUBSIDIE?

Het is voor veel subsidiepartijen een black box: welk doel en effect beoogt de gemeente met het verstrekken van subsidies? Wat willen we uiteindelijk bereiken in de gemeente Raalte door de inzet van subsidies? Een heldere visie is daarbij belangrijk, zodat we weten wat het de gemeenschap oplevert. Hierdoor voorkomen we willekeur, onduidelijkheid en fricties in de samenleving. Een lange termijn visie – zonder politieke kleuring, persoonlijke belangen en dus geen politieke spelletjes – daar is behoefte aan. Dat zou kunnen worden opgesteld door een combinatie van bestuurders, deskundigen en inwoners die random worden gekozen/ gevraagd om hieraan mee te werken.

STUREN OP OPBRENGSTEN EN RENDEMENT

Sturen op resultaten en opbrengsten, dát is belangrijk als we kijken naar subsidies. En dan niet sturen op een 'onderbuikgevoel', maar op daadwerkelijke data. Mooi zou zijn dat de opbrengst die voortkomt uit een subsidie weer beschikbaar kan worden gesteld in de vorm van een nieuwe subsidie. Zo wordt subsidie vooral een instrument om initiatieven van de grond te krijgen, dit hoeft niet altijd een structureel karakter

te hebben. Maak de verdeling van de subsidiegelden ook openbaar goed toegankelijk, zodat voor iedereen zichtbaar is welke organisaties en initiatieven in de gemeente subsidie ontvangen.

ONTSCHOTTING VAN SUBSIDIES

Nu worden subsidies onderverdeeld in verschillende beleidsterreinen, zoals 'cultuur' of 'sociaal domein'. De wens is dat er meer aandacht komt voor het combineren van deze beleidsterreinen, zodat ook 'domein overstijgende subsidies' meer mogelijk worden. Zo zorgen we voor minder grenzen tussen cultuur, sociaal domein en zorg. Belangrijk is het om altijd te denken vanuit de mens en niet vanuit het systeem.

SUBSIDIE ALS STRIPPENKAART VOOR INWONERS

Niet de gemeente bepaalt waar subsidie naartoe gaat, maar inwoners bepalen dit zelf! Dat doen we door iedereen een strippenkaart te geven, die een bepaalde waarde geeft. Door middel van die strippenkaart bepalen inwoners waar subsidie aan wordt verstrekt. Denk hierbij aan kleine subsidies, zoals projectsubsidies of waarderingssubsidies. Bij de organisaties kunnen zij strippen 'inleveren' (al dan niet via digitaal Roalter geld), bijvoorbeeld voor een deel van de contributie.

Risico's worden ook gezien; hoe zorg je ervoor dat sentiment en de 'gunfactor' niet gaan overheersen?

MAATSCHAPPELIJKE TRENDS CENTRAAL

Subsidies stemmen we af op maatschappelijke trends of maatschappelijke uitdagingen. Denk aan ontwikkelingen als: 'meer zelfredzaamheid', 'iedereen die meedoet', 'minder op de overheid leunen' en 'omzien

naar elkaar'. Dit moeten belangrijke criteria worden bij de verstrekking van subsidies. Samen zorgen we er zo voor dat de ondersteuning vanuit de gemeente aan de samenleving actueel blijft. Ook kunnen subsidies voorkomen in andere varianten dan alleen financiële diensten, zoals bijvoorbeeld maatschappelijke hulp. Een aanvulling is beter gebruik maken van cijfers van het CPB en trends bij het bepalen van doelen voor subsidies, voor een betere aansluiting van de subsidies op de toekomst.

BEST PRACTICES

Wat kunnen we van de subsidie-aanpak andere gemeenten leren? Ook dát is een van de opdrachten uit de Verkenning. De afgelopen maanden hebben we internet afgespeurd en contact gelegd met andere gemeenten over goede – en minder goede – voorbeelden. In dit 'best practices' deel, hebben we een kleine selectie van de goede voorbeelden uitgelicht. Dit zijn vernieuwende aanpakken, die inspiratie kunnen bieden voor ons vervolgproces. We geven een korte samenvatting per voorbeeld.

1. Initiatiefrijck De Wolden

Een miljoen euro beschikbaar voor inwonersinitiatieven voor de periode 2019/2020, dat is Initiatiefrijck De Wolden. Initiatieven moeten een bijdrage leveren aan het versterken van de leefbaarheid, sociale infrastructuur of sociale vitaliteit. De subsidie kan worden verstrekt voor grote initiatieven (max 100.000 euro), maar kan ook op een paar honderd euro betrekking hebben.

Er is altijd sprake van cofinanciering, maximaal 50% van het benodigde bedrag kan worden gesubsidieerd. De aanpak is een groot succes binnen de gemeente. Het 'paradepaardje' van de initiatieven is de aanleg van het snelste glasvezelnetwerk in Europa, wat mede door een eerste subsidie van Initiatiefrijck De Wolden door bewoners is opgezet.

3. GoudApot

We doen het zelf wel! In 2016 werd GoudApot opgericht door vrijwilligers, die initiatiefnemers binnen Gouda ondersteunen met advies en subsidie. Gouda hevelt ieder jaar 240.000 euro over naar deze stichting. Beoordelingscommissies, bestaande uit inwoners, beoordelen de aanvragen die er binnen komen. Daarnaast is de stichting bezig met het oprichten van een materialenbank, bijvoorbeeld voor partytenten voor buurtfeesten.

2. Aan Tafel! in Breda

In Breda gaan welzijnsorganisaties letterlijk 'Aan tafel'. Aan thematafels bespreken partners wat de behoeften zijn van de stad en maken zij hiervoor gezamenlijk een plan waar subsidie voor kan worden aangevraagd. Dit vergt veel van organisaties; over de eigen organisatiegrenzen heen kijken en meer samenwerking in het domein.

De aanpak kent ook veel discussie; dit jaar werd de gemeente door de rechter teruggefloten vanwege 'onzorgvuldig handelen'. Er wordt nu bekeken welke aanpassingen nodig zijn in het stelsel, om te zorgen dat er eerlijke kansen zijn voor iedereen.

4. In Alphen is er Tom in de buurt

'Tom in de buurt' is een samenwerkingsverband van acht zorg- en welzijnsorganisaties. De gemeente Alphen aan den Rijn besloot om een deel van het sociaal domein anders aan te besteden: één opdracht voor alle Wmo-taken. Omdat de opdracht zo breed geformuleerd werd moesten aanbieders wel samenwerken. Dat doen ze in Tom in de buurt, wat staat voor voor Talent, Ondersteuning en Meedoen. De resultaten van Tom zijn vooral positief. Doordat er voor langere periode financiering beschikbaar is, is er samenwerking op de inhoud en veel aandacht voor preventie. Geen wachtlijsten meer in Alphen, en aandacht voor wat de cliënt echt nodig heeft. De aanpak is inmiddels ook uitgerold naar de basisvoorzieningen en jeugdzorg.

tom

IN DE
BUURT

5. Proeftuin Ruwaard in Oss

In de wijk Ruwaard in de gemeente Oss is gekozen voor een radicaal andere aanpak. De hele wijk wordt bekostigd vanuit één budget, zodat er zonder te kijken naar 'potjes' geld kan worden ingezet voor de inwoners. De vraag van de bewoners, wat zij zelf kunnen doen en wat zij aanvullend nog nodig hebben, staat centraal.

Dat zorgt ervoor dat burgers niet belast worden met formulieren of procedures, maar er één centraal aanspreekpunt is in de wijk voor alle problemen en vragen. In de proeftuin is er enorm veel ruimte voor experimenten, waarbij met allerlei zorgpartijen (waaronder nu ook verzekeraars) wordt samengewerkt.

6. De Stem van Amsterdam

In Amsterdam kunnen bewoners van stadsdelen een idee of plan indienen via een online platform. Buurtbewoners kunnen vervolgens meepraten en hun stem uitbrengen op wat zij goede ideeën vinden in hun stadsdeel.

Maandelijks wordt het voorstel dat de meeste stemmen krijgt automatisch geplaatst op de agenda van het algemeen bestuur van het stadsdeel.

De indiener mag zijn of haar idee dan komen toelichten. Via het platform zijn al verschillende ideeën besproken én in gang gezet, waaronder het plan om geluidsmuren rondom de ring A10 met mos te bekleden.

ROALTER GELD DAT TELT!

VERKENNEN HOE WE SUBSIDIES SLIM KUNNEN ORGANISEREN EN INZETTEN

Een hoop informatie, inzichten, wensen, ideeën en oplossingen las je hier.
Heb je naar aanleiding van deze folder opmerkingen of vragen?
Neem dan contact met ons op via gelddattelt@raalte.nl of met
Esther van der Storm via 06-48566952.